

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 388

van **TINE VAN DER VLOET**

datum: 9 maart 2018

aan **JO VANDEURZEN**

VLAAMS MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID EN GEZIN

Personen met een beperking - Noodsituatie bij het wegvallen van pleegouders

Ik had voor de gedachtewisseling van het Vlaams Agentschap voor Personen met een Handicap (VAPH) op 20 februari 2018 volgende vraag om uitleg ingediend:

“Binnen de persoonsvolgende financiering zijn er een aantal automatische toekenningen voor een persoonsvolgend budget. Één daarvan is de noodsituatie. Als u zich in een noodsituatie bevindt, dan kan u aan het VAPH vragen om uw situatie ook als noodsituatie te erkennen. Het VAPH kan u dan onmiddellijk een budget toekennen.

U bevindt zich in een noodsituatie als aan volgende voorwaarden voldaan is:

- Door een onverwachte, acute gebeurtenis moet onmiddellijk hulp worden geboden omdat ondersteuning vanuit uw sociaal netwerk (familie, vrienden of kennissen), weggevallen is.
- U hebt onmiddellijk handicapspecifieke opvang, behandeling of begeleiding nodig.
- Door de aard van uw handicap kan de situatie niet opgevangen worden door uw sociaal netwerk, de reguliere hulpverlening of reguliere crisisopvang.
-

Bij de eerste voorwaarde worden bij het sociaal netwerk familie, vrienden of kennissen vernoemd. Ook pleegouders zijn echter een belangrijke schakel. Wanneer iemand zijn hele leven wordt opgevangen door een pleegouder, en zijn natuurlijke ouders zijn situatie niet opvolgen, is het volgens mij ook belangrijk dat bij het wegvallen van deze pleegouders er een alternatief is. Indien dit geen nieuw pleegoudergezin is, is opvang binnen niet-rechtstreeks toegankelijke hulp een optie. Pleegouders die hun hele leven mantelzorger zijn wensen ook de zekerheid, dat wanneer zij het niet meer aankunnen, hun pleegzoon of dochter wordt opgevangen.

Ik heb dan ook de volgende vraag aan de minister:

Gaat de minister akkoord dat ook het wegvallen van pleegouders kan gezien worden als noodsituatie, mits ook aan de andere voorwaarden voor erkenning van een noodsituatie voldaan is?”

Tijdens de bespreking heeft de minister op deze vraag, ondanks het feit dat ik bij de bespreking de vraag nog eens expliciet opnieuw stelde, niet geantwoord. Ik heb dan ook nu de volgende vraag aan de minister.

Gaat de minister ermee akkoord dat ook het wegvallen van pleegouders kan gezien worden als noodsituatie, mits ook aan de andere voorwaarden voor erkenning van een noodsituatie voldaan is?

ANTWOORD

op vraag nr. 388 van 9 maart 2018

van **TINE VAN DER VLOET**

Een noodsituatie die voldoet aan de criteria uit artikel 30 van het Besluit Vlaamse Regering van 27.11.2015, is gericht op situaties waarbij er geboden zorg en ondersteuning vanuit de sociale context onvoorzienbaar wegvalt, waardoor er een ernstige bedreiging ontstaat van de integriteit van de persoon met een handicap. De sociale context wordt gedefinieerd als familie, vrienden en informele contacten. Deze definitie bouwt voort op het model van de American Association on Mental Retardation (AAMR). Dit model visualiseert de zorg en ondersteuning aan personen met een handicap door middel van een dynamisch ondersteuningssysteem dat bestaat uit vijf concentrische cirkels:

- de persoon met een handicap zelf;
- zijn familie en vrienden;
- informele contacten zoals collega's, burens, medeleerlingen en vrijwilligers;
- algemene zorg- en dienstverlening;
- gespecialiseerde zorg- en dienstverlening.

In dit model wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen zelfzorg, mantelzorg, sociaal netwerk, reguliere zorg en professionele VAPH-ondersteuning.

We kunnen hieruit concluderen dat binnen de PVF-context professionele ondersteuning (cirkels 4 en 5: reguliere zorg en VAPH-gesubsidieerde ondersteuning) géén deel uitmaakt van de sociale context (cirkel 2 en 3).

Pleegouders die zorg en ondersteuning bieden aan een persoon met een handicap kunnen wel behoren tot de sociale context van de persoon met een handicap. Indien zij omwille van fysieke en/of psychische redenen wegvallen, kan voldaan zijn aan het criterium van "het wegvallen van het netwerk". Het fysiek of psychisch wegvallen van de pleegouder dient hierbij onvoorzienbaar te zijn en kan zich voordoen in gevallen van bijvoorbeeld ziekte, ziekenhuisopname, overlijden, ... Naast dit criterium moet uiteraard ook voldaan zijn aan de andere voorwaarden (bv. er is geen alternatieve oplossing in het sociale netwerk of de reguliere crisisopvang mogelijk vanwege de aard van de handicap) vooraleer in dergelijke situaties een noodsituatie toegekend kan worden.